

CSEPELI SZIKRATÁVÍRÓ

1914. november 1-jén kezdte meg működését a Csepeli Szikratáviró, hazánk első rádióállomása. A vezeték nélküli táviró által biztosított gyors kommunikáció stratégiai jelentőséggel bírt az első világháború kirobbanását követő időszakban. Az 1903-ban Berlinből vásárolt Slaby-rendszerű szikraadón és a Branley-rendszerű kohérezes vevőn Hollós József gépészmérnök és Tolnay Henrik, az állomás későbbi vezetője kezdte meg a kísérleteket. Az első próbálkozások Csepel és Újpest között, a csepeli Weiss Manfréd Gyár kéményére, és az újpesti Egyesült Izzólámpa Gyár kéményére erősített antennák között történtek. A rádióállomás megépítése 1914. július 28-án kezdődött meg a Csepel-sziget északi részén a Magyar Királyi Posta irányításával, s mindössze három hónap alatt fel is épült. A 120 méter magas központi tornyot 12 darab 45 méteres kifeszítő árboc tartotta. 1914. szeptember 6-án állították fel, október 14-re telepítették a berendezéseket, egy nappal később pedig Harkányi János kereskedelemügyi miniszter és Follért Károly a posta vezérigazgatója a bolgár kereskedelemügyi miniszterrel váltott üdvözlő beszélgetést, ezzel felavatva az állomást. Katonai és diplomáciai célokra történő használata 1914. november 1-jén indult meg.

katonák, és még a környéki béketárgyalások idején.

A szikratáviró nemcsak hadászati célt szolgált, hanem később a szórakoztató rádióműsorok kísérleti, majd rendszeres adásainak forrása is lett. Számos történelmi jelentőségű esemény köthető az állomáshoz: az adó-vevőn keresztül jutott el a központi hatalmak 1917-es békeajánlata Oroszországba, itt váltott üzenetet 1919-ben Lenin és Kun Béla, használták a hadifogságba esett Trianonban tárgyaló magyar delegáció számára is innen biztosították az üzenetváltásokat a Párizs

A háború után, a húszas évek elején a csepeli rádióállomás forgalma jelentősen emelkedett. A meglévő adók nehezen bírták a megnövekedett forgalmat, így feltétlenül szükségessé vált, hogy az adás és a vétel szétváljon, tehát külön adó- és vevőállomás jöjjön létre korszerű berendezésekkel, amelyek már alkalmasak a rádióműsor szórásra is.

Később a Magyar Posta Vezérigazgatóságának döntése értelmében az új adóállomás Székesfehérvár-Sóstón, a táviró vevőállomás pedig Tárnok mellett került felépítésre. A Csepeli Szikratáviró 20 éven át teljesített szolgálatot.

Forrás:

<http://mult-kor.hu/lenin-es-kun-bela-is-hasznalta-a-csepeli-szikrataviro-20141103>

http://www.csepel-sziget.hu/wordpress/?page_id=177

<http://www.toronyradio.hu/?q=node/39>

http://www.hiradastechnika.hu/data/upload/file/2004/2004_07/HT0407-15.pdf

Összeállította: Szücs Ákos

AGORA

TUDOMÁNYOS
ÉLMÉNYKÖZPONT
DEBRECEN